

[Bomholt.]

adskillige venstremænd af en sådan synsmåde. Skulle virkelig denne anskuelse ikke kunne træde klarere frem, end den gjorde i dag? Jeg synes, det er helt urimeligt, at der skal være to fløje her i rigsdagen, en, der arbejder doktrinært på den frie skoles grundlag imod alt det, der skal gøres fra det offentlige side, og en modgående bevægelse fra det offentlige side for friskolen. Hvorfor kan man ikke mødes i fælles, åbensindet forståelse af dansk ungdomskår? Dette problem kan udskydes, men det vil trænge sig på, indtil det bliver løst.

Det ærede medlem hr. Damsgaard talte om den landbrugsfaglige ungdomsskole og var på det punkt enig med Larsen-Ledet, der jo har været den bærende mand i dette foretagende og har gjort et stort og værdifuldt arbejde. Der er dog grund til at gøre opmærksom på, at en mand som Rosenstand er enig med kommissionens flertal, en mand, der nyder høj agtelse i Vestjylland, og at husmændenes repræsentant Larsen, Blære, gik ind for den ordning, der her er foreslået. Jeg ville tro, at man må nærme sig det tidspunkt, da der trækkes noget klarere linier op for dette landbrugsfaglige arbejde rent administrativt, idet vi iøvrigt i allerhøjeste grad må påskønne dette arbejde og søge det videreført.

Det ærede medlem satte spørgsmålstejn ved den egentlige frieffermiddag, skønt det dog er et smukt tidens tegn, at det just er de landbrugsfaglige organisationer, der har gennemført dagundervisningen. Hvad er det i virkeligheden for et synspunkt, det ærede medlem går ind for? Hvis en reaktionært indstillet landmand vil forbyde sin unge medhjælper at deltage i undervisningen, skal hans frie vilje respekteres; men hvad så med den unges frihed? Hvad med hans ønsker om dygtiggørelse for at kunne udfolde en bedre borgerpligt i fremtidens Danmark? Hvad med den unge? Skal han ikke have frihed? Skal denne frihed likvideres af hensyn til økonomiske interesser? Jeg tror ærlig talt, at hvis det ærede medlem fører det synspunkt ud i konsekvenserne, forskrækker det det ærede medlem selv.

Og hvad angår § 3: Hvorfor skal en kommune, hvis to trediedele af kommunalbestyrelsen ønsker det, ikke have frihed til at udfolde et eksperiment? Hvorfor skal man

på forhånd nægte en kommune at gennemføre en sådan forsøgsordning? Hvorfor skal der her opstilles et autoritært „forbudt“? Der er ingen af os, der ved, hvorledes eksperimentet falder ud. Jeg ved det ikke for mit eget vedkommende. Jeg vil rette mig efter det, som virkeligheden viser. Det er muligt, at vi ad frivillighedens vej kan nå det, vi tilsigter, men jeg ville uhyre gerne se, hvorledes den udvidede undervisningspligt virker indenfor de forskellige kommunetyper.

Det ærede medlem hr. Damsgaard var også meget betænkelig med hensyn til nævnenes beføjelser og anså det for tvivlsomt, om man skulle have fritidsforanstaltninger med. Hvis disse fritidsforanstaltninger stryges, sker der en meget, meget alvorlig forringelse af hele den ungdomslovgivning, der her er tale om. Jeg tvivler på, at det ærede medlem virkelig har forstået i dag, hvad det drejer sig om. Jeg vil bede det ærede medlem om ved selvsyn at stifte bekendtskab med noget af denne klubvirksomhed og forstå, at det under de nu givne tidens vilkår er nødvendigt at komme væk fra en for ensidigt intellektuel ungdomsskole over til en bredere anlagt ungdomsskole, der på et bredere grundlag kan udvikle de kræfter, der findes i de unge, og give disse kræfter en retning fremover.

Det ærede medlem mente også, at vi var for rundhændede overfor ungdomskostskolerne. Det mener jeg ikke, men det forhindrer ikke, at vi ser med velvilje på efterskolerne; jeg er glad over, at efterskolerne er kommet med i denne sammenhængende lovgivning, fordi mange unge i byerne i virkeligheden burde ud på en af disse efterskoler, men endnu ikke har fået øje derpå. Lad os bare drage dem ind i billedet, ind i billedets forgrund, så at menneskene virkelig ved, hvad det drejer sig om.

Med hensyn til klubvirksomheden er der det at sige, at vi skal ikke lokke de unge derhen hver aften. Der er kun tale om en enkelt klubaften pr. uge, og det drejer sig om at føre de unge ind i et kammeratligt liv og at give det værdi.

Jeg synes, det var en meget smålig kritik og en meget politisk bekymret politik, det ærede medlem gav udtryk for. Her står titusinder af unge. Hvordan hjælper vi dem? Hvordan kommer der gang, bevægelse og initiativ i det? Jeg synes, at man skulle